

گزارش توجیهی راه‌اندازی شاخه غذایی در صندوق بازنشستگی کشوری

موسسه راهبردهای بازنشستگی صبا

شهریور ۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گزارش توجیهی راه‌اندازی شاخه غذایی در صندوق بازنشستگی کشوری

تهیه و تدوین

وحید عابدینی

ناظر علمی

سیدامیرحسین جوزی

محمد سلیمانی

مدیر مطالعه

سینا شیخی

گرافیک و صفحه‌آرایی

امید طاهری

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای

موسسه راهبردهای بازنشستگی صبا محفوظ است

**گزارش توجیهی راه‌اندازی شاخه
غذایی در صندوق بازنشستگی
کشوری**

فهرست مطالب

۵	مقدمه
۷	بررسی آماری
۱۰	بازار محصول
۱۶	مراحل تولید
۱۷	شاخص اقتصادی طرح کنسرو ماهی
۱۸	شاخص اقتصادی طرح بسته‌بندی میگو
۱۹	مزایا و کاربرد فرآوری و بسته‌بندی ماهی و میگو
۲۱	بازار هدف فرآوری و بسته‌بندی ماهی و میگو
۲۲	بازار میگو
۲۳	تولید انواع کنسرو سبزیجات، حبوبات، میوه‌جات
۲۷	شاخص اقتصادی طرح کنسرو سبزیجات، حبوبات، میوه‌جات
۲۷	واردات گوشت قرمز
۲۹	احداث کارخانه داروسازی
۳۰	تقسیم‌بندی داروها
۳۳	شرکت‌های مطرح صنعت داروسازی
۳۵	طرح توجیهی تولید رب گوجه فرنگی
۳۷	وضعیت شرکت‌های مورد بحث
۳۹	مزایای تشکیل خوشه غذایی
۴۰	معایب راه‌اندازی خوشه غذایی
۴۱	ملزومات اجرایی

با توجه به شرکت های فعلی در صندوق بازنشستگی کشوری که در صنعت کنسرو ماهی و بسته بندی آبزیان دریایی فعالیت دارند، گزارش پیش رو بر اساس این دو صنعت تهیه شده است. تامین نیازهای فیزیولوژیکی و در راس آنها، نیاز به مواد غذایی همواره از جایگاه مهمی برخوردار است. تامین منابع پروتئینی و انرژیزا در تمامی ادوار تاریخ محور اصلی فعالیتها و چارجوییها و یا به تعبیر بهتر، اساس هستی بشریت بوده است. با توجه به اهمیت و ارزش پروتئین حیوانی در رشد جسمی و فکری افراد جامعه و دامنه تغییرات مصرف سرانه آن، شاخص معتبر و گویایی از چگونگی رشد اقتصادی و اجتماعی جوامع مختلف می باشد. آبزیان از منابع مهم پروتئین حیوانی می باشند. این ماده غذایی با ارزش به علت دربرداشتن ترکیبات غذایی مهم، چربیها، ویتامینها و مواد معدنی که روزبه روز اهمیت آنها در حفظ و تامین سلامتی انسان بیشتر شناخته می شود و به عنوان غذای سلامتی تلقی گردیده است. ماهی دارای ارزش تغذیه ای بسیار بالایی است و اکثر مواد مغذی و ضروری برای انسان را به تنهایی داراست. ماهی از منابع بسیار خوب پروتئین محسوب می شود. ماهی با دارا بودن ۱۹ درصد پروتئین و جذب ۹۹ درصد از این میزان پروتئین از نظر کمیت و کیفیت قال توجه است، بدین معنی که پروتئین موجود در ماهی به شکلی است که به آسانی در دستگاه گوارش هضم و جذب می شود و به طور تقریباً کامل در بدن به مصرف می رسد. ماهی و آبزیان دریایی با داشتن خواص تغذیه ای بسیار خوب می توانند قسمت اعظم نیازمندی های تغذیه ای ما را تامین کنند. علاوه بر آن، به علت داشتن ترکیبات خاصی که در چربی بدن آنها وجود دارد در پیشگیری از بسیاری امراض و کنترل و درمان بیماری های مختلف نقش مهمی به عهده دارند. با توجه به مزایای چشمگیر ماهی و تاثیر آن بر سلامتی باید فرهنگ مصرف ماهی در گسترش یابد و با حذف و کاهش نارسائی هایی که در مسیر دسترسی خانوارها به این ماده

غذایی مهم وجود دارد، برای آن جای مناسبی در سبد غذایی خانوار ایرانی باز کنیم. پرورش انواع آبزیان (انواع ماهی و میگو)، صید آبزیان در آب‌های شمالی و جنوبی کشور، فرآوری محصولات دریایی و توزیع و فروش آن در بازارهای داخلی و بین‌المللی، مجموعه فعالیت‌های اقتصادی سودآوری را تشکیل می‌دهند که ضمن ایجاد اشتغال برای مهارت‌های گوناگون نیروی انسانی، درآمد ارزی مناسبی را برای اقتصاد کشور به ارمغان می‌آورد.

بسته‌بندی به عنوان یک ابزار کارآمد سالهاست که مورد نظر کارشناسان علم بازاریابی قرار گرفته است. استفاده از انواع مختلف بسته بندی ضمن اینکه قابلیت نگهداری بهتری را به کالا می‌بخشد در کسب سهم بالاتری از بازار برای کالای مورد نظر نیز مؤثر است. نظریه پردازان بازاریابی، دو نقش مهم برای بسته بندی متصور هستند که عبارتند از نقش Protective و نقش Promotive. چنانکه از واژه به کار گرفته شده برای این نقش ها نیز برمی‌آید نقش نخست به وجه نگهداری و دوام حاصل از بسته بندی و نقش دوم به جنبه آگاهی دهنده و پیش برنده بسته بندی اشاره دارد. از دیگر سو توجه ناکافی به موازین بسته بندی بهداشتی موجب گشته است که محصولات مختلف غذایی کشور علیرغم دارا بودن کیفیت بسیار خوب در بدو تولید به دلیل پیدایش پاره ای آلودگی‌های ثانویه و یا عرضه در اندازه ها و اشکالی خارج از استاندارد یا پسند بازار هدف نتوانند به بازارهای جهانی راه یافته و مسیر را برای افزایش سطح تولید داخلی هموار نمایند. بدیهی است با اجرای طرح های فرآوری و بسته بندی بهداشتی، محصولات غذایی تولیدی کشور، قابلیت رقابت با محصولات مشابه خارجی را در بازارهای جهانی خواهند داشت. آلودگی و فساد مواد پروتئینی حیوانی و فرآورده های دامی موجب افت قابل توجه ارزش غذایی و نهایتاً خروج مواد با ارزش غذایی از چرخه مصرف می‌گردد. از دیگر سو استفاده از گوشت

ماهی، میگو و سایر آبزیان به عنوان يك منبع غذایی مهم و با ارزش می‌تواند در تامین سلامت جامعه نقش بسزایی ایفا نماید چرا که چربی موجود در گوشت آبزیان دارای کلسترول غیر مضر می‌باشد. لکن این مواد غذایی بسیار حساس و سریع الفساد است که حفظ کیفیت آن از مرحله صید تا مصرف از اهمیت بالایی برخوردار است، لذا صنایع مربوط به فرآوری و نگهداری این محصول می‌توانند در ارتقای کیفیت و در نتیجه ترغیب مصرف‌کنندگان به استفاده از این فرآورده مهم مؤثر باشند، با عنایت به این موارد فرآوری و بسته بندی میگو به ظرفیت یکهزار و هشتصد تن در سال مد نظر ارائه دهندگان طرح می‌باشد. بسته بندی میگو پس از فرایند حذف سر و دم و در دو نوع بسته های يك کیلوگرمی خالص با پوشش سلفون و کیوم و همچنین جعبه های دو کیلوگرمی همراه با یخ (با وزن خالص یکهزار گرم) انجام می‌پذیرد. انجام این امر به صورت دریافت اجرت برای بسته بندی میگو از صاحبان کالا بوده و طی آن افت وزنی ناشی از فرایند فرآوری حذف سر و دم محاسبه می‌گردد و ضایعات آن که در تهیه خوراك دام به کار می‌رود نیز به صاحبان کالا عودت می‌گردد. علاوه بر اینکه پرداختن به این موضوع دارای توجیه مناسب اقتصادی است، با اجرای این طرح، می‌توان بستر مناسبی را برای اشتغال نیروهای ماهر و نیمه ماهر فراهم آورد که با توجه به ماهیت صنایع غذایی بانوان می‌توانند سهم بسزایی در آن داشته باشند.

مؤسسه راهبردهای بازنشستگی صبا

تهران، خیابان سید جمال الدین
اسدآبادی (یوسف آباد)، روپروی
خیابان پنجاه و هشتم، پلاک ۴۴۳

۰۲۱-۸۸۰۶۵۰۱۴

www.Saba-psi.ir